

KHÊ THỨC HỆ VIỆT NAM

SAGIANG

TẢN MẠN

Những kẻ nghèo nàn ở giữa chợ cầu xin giúp đỡ sinh sống, nhưng chẳng ai đoái hoài, trái lại người giàu có ở trong rừng sâu suối thẳm, vẫn có bạn bè thân thích ở phương xa tìm đến vui vẻ ăn chơi thỏa thích:

“Bần cư náo thị vô nhân vấn,

“Phú tại sơn Khê hữu viễn thân”

Khách giang hồ kỳ hiệp, thường truy tìm lại bạn cũ dẫu ở bên bờ suối xa xăm, vẫn thân mật với bạn cố tri trong non thẳm suối sâu thỏa mãn tâm đồng ý hiệp:

“Lữ khách truy tầm Khê hữu viễn,

“Cố tri thân mật tận sơn Khê”

Nước suối trong sạch chảy đi tạo ra sông rạch, xuất từ núi cao, để cho thủy tộc: cá tôm sinh sản, hầu có thực phẩm cho sơn thôn và nông thôn cùng nước tưới ruộng vườn:

“Thủy Khê tinh khiết tạo giang tài,

“Xuất tự cao sơn, thủy tộc sinh”

Nước sông suối còn được con người sử dụng xây đập chặn lại, tạo máy sinh điện lực rất đặc dụng cho thế gian, thủy điện lực biến núi cao suối sâu thành công cuộc phục vụ điện lực, nhưng cũng nguy hại cho thủy sinh động vật và thực vật:

“Thủy điện cơ quan phục sự thế,

“Tạo lập sơn Khê biến hữu công”

Suối nước chảy thành rạch sông ra biển, thuận tiện đường thủy vận, cung ứng nước tưới ruộng vườn, đánh lưới bắt cá, tôm, tiếp trợ cuộc sống cho nhơn quần. Đây là ơn huệ của trời ban cho. Thế mà còn lợi dụng chạy máy sinh điện lực nữa:

“Khê tạo giang hà thuận tiện dụng,

“Nhơn quần cảm tạ thiên ân ban”

Du khách tham quan danh lam thắng cảnh, với những dòng suối uốn éo quanh co, rất lạc quan thưởng thức cảnh trí an nhàn tự tại của thiên nhiên, trong núi đồi hùng vĩ:

“Danh lam thắng cảnh sơn Khê cập,

“Du khách tham quan hưởng thú nhàn”

Nhà cửa xây cất bên bờ suối rất hiếm khách, chủ nhân nhờ đó sống an nhiên, một vùng trời đất vui thắm ai hay, thường hưởng nhàn và tu tập thiền định trầm tĩnh:

“Khê ngạn gia trang khiếm viễn khách,

“Chủ nhân trầm tĩnh tu hành thiền”

Bên bờ suối, tao nhân mặc khách hưởng nhàn với tư tưởng thoát vòng tục lụy, nhìn cảnh mây bay, hạc múa, nghe tiếng chim lãnh lót ríu rít trên cành, sống rất hài hòa trong cảnh thần tiên thanh tịnh vô vi:

“Khê ngạn hưởng nhàn ngoại thế tục,

“Vân phi, hạc vũ cảnh thần tiên”

Suối nhạc thần đồng ung dung trôi từ chiếc dương cầm, uyển chuyển lâm ly, rung động tâm hồn khán thính giả, ngắt ngảy say đắm, cho đến dứt đường tơ, mà vẫn còn âm hưởng cả một lúc lâu mới bùng tĩnh, vỗ tay tán thưởng nhiệt liệt:

“Thần đồng uyển chuyển tung kê nhạc,

“Cảm động tinh thần thính giả sĩ”

Kê thức hệ quanh quẩn trong các hệ trọng về dòng suối, tạo cảnh trầm tĩnh thiên nhiên cho lữ khách trên bước đường viễn du, tham quan danh lam thắng cảnh, sống thoát tục trông cảnh thần tiên mây bay gió cuốn, chim kêu vượn hú, chim chuyền cành lá, ríu rít mỗi buổi chiều tà, lại còn thêm nguồn suối nhạc, suối thơ lênh láng tuôn trào cảm hóa tâm hồn thính giả si mê.

I.- KHÊ THỨC HỆ TRẦN GIAN

Khương tử Nha trong lúc thất thời, ngồi câu cá ở suối Bàn Khê nhẩn nại chờ thời, giống như tướng Hoàng Sơn ẩn nhẫn chờ thời 10 năm nơi Biên thủy Đông dương và 16 năm dài bên bờ suối Sacramento, viết báo với bút hiệu Lữ Vọng. Khương tử Nha được Châu Văn Vương tam áo thảo lư rước về làm tướng quốc, còn Hoàng Sơn mới được Mỹ chấp nhận cho đại diện chánh phủ VNCH lưu vong:

“Bàn Khê Lữ Vọng điếu đồ nhẩn,

“Tam áo Văn vương thỉnh ngự trào”

Các tu sĩ, tiên gia ẩn tu nơi núi cả suối sâu giản dị thanh tao, nơi Trung quốc, đắc đạo quả, không màn danh lợi, nhàn hạ thanh tịnh vô vi, nổi danh nhưt là Bát tiên:

“Bát tiên thanh bạch kê, sơn, hải,

“Đắc quả vân du độ thế gian”

Suối sâu nếu có rồng ẩn náo, tạo quan cảnh hiển linh, người ta xây cất long đền thờ phượng, được du khách hành hương chiêm ngưỡng dòng suối, tham quan cảnh trí linh hiển:

“Khê thâm, long tại, hiển linh cảnh,

“Hành hương, du khách tiện tham quan”

Quốc gia có núi cao, suối nước tạo nguồn sông, nếu có tiên ngự ẩn tu, được thế giới chiêm ngưỡng, hành hương lễ bái tạo thêm nguồn lợi nhận của khách thập phương đem đến cho dân chúng địa phương:

“Sơn cao, Khê thủy hữu tiên ngự,

“Lợi nhuận hành hương khách thập phương”

Quốc gia bị suối cạn, núi lở, hay hỏa diệm sơn, thường bị loạn lạc, gian tặc thừa thế cướp đoạt quyền hành, cai trị bạo tàn, dân chúng khổ cực:

“Khê tận, sơn tàn, quốc loạn lạc,

“Gian thần tiếm vị bạo tàn hành”

Nhà Thanh đến lúc mặt vận, suối cạn núi mòn, bị Từ Hi thái hậu chuyên quyền, đến nỗi Bát quốc xúm nhau đánh tã toại, phải chịu nhục ký hòa ước, chịu nhượng địa và tiếp đãi sứ thần Bát quốc suốt cả tháng dài, khiến toàn dân uất hận, mới tìm phương cách tạo Quốc dân Đảng hùng mạnh lật đổ nhà Thanh:

“Thanh trào Khê mặt Từ Hi tiếm,

“Bát quốc xâm lăng, nhục sĩ phu”

Quốc dân Đảng do Tôn dật Tiên khởi xướng, từ núi cao suối sâu, tiến về tiêu diệt Thanh trào cứu nguy tổ quốc, lập ra chế độ dân chủ và hoàn toàn độc lập, với Quốc dân Đảng cầm quyền:

“Tung hoành Dân quốc sơn Khê tiến,

“Tiêu diệt Thanh trào cứu quốc nguy”

Thi phú Đường trào phong phú, như là thi hào Lý thái Bạch, biệt danh trích tiên tử, nhả ngọc phun châu với suối thơ lai láng bất tuyệt, đến nỗi trên Động đình hồ ngòi thuyền ngâm thơ vịnh nguyệt đến đối, ôm vầng trăng trên mặt nước, ngâm vang tình tri âm tri kỷ, chìm xuống đáy hồ ngoảnh râu :

“Thi Khê Lý Bạch Động đình vịnh,

“Tri kỷ, nguyệt tâm tán mạng vong”

Khê thức hệ trần gian tạo ra những danh lam thắng cảnh, với dòng suối quanh co uốn khúc, ngoằn ngoèo lượn từ trên núi xuyên qua rừng rậm và tiến xuống đồng bằng, cũng có suối nhạc hay suối thơ tạo cảm giác êm đềm hấp dẫn, chí đến mạng vong của Lý Thái Bạch đời Đường.

II.- KHÊ THỨC HỆ VIỆT NAM

Sông Cửu Long xuất nguyên do những dòng suối trên núi Hi mã Lạp sơn chảy dài qua Tàu, Lào, Thái, Miên và tới Việt Nam tuôn ra Biển Đông với 9 cửa biển, rất tiện dụng giao thông thủy lộ, cung ứng nước có nhiều phù sa tưới ruộng vườn cùng cá tôm đầy đủ, nhưng ngày nay bị Tàu chặn lập Thủy điện lực, nên không được dồi dào nguồn lợi như lúc trước:

“Sơn đầu Tây Tạng đa Khê tạo,

“Xuyên Việt Cửu Long xuất hải Đông”

Sông Đồng Nai phát nguyên tại cao nguyên Lâm Viên, chảy ngang thủ đô Sài Gòn cung ứng nước tiêu dùng cho dân chúng, nhưng ngày nay bị nhiễm độc bởi Tàu cộng khai thác quặng mỏ Bô xít, khiến cho mất hết nguồn thủy lợi, dân chúng thán oán lắm, nhưng chánh quyền Việt cộng vẫn tiếp tục hưởng lợi:

“Lâm Viên khô tạo Đồng Nai chuyển,

“Xuyên tãi Sài Gòn thịnh vượng thâm”

Nước nguồn suối chảy chứa nhiều cá tôm cho nhân dân hưởng lợi, nhưng ngày nay bị nhiều đập thủy điện chặn đứng nguồn thủy lợi, được phần này, mất phần kia, lẽ cố nhiên:

“Thủy xuất sơn khô dưỡng thủy tộc,

“Ngư, hà lợi nhuận Việt dân đa”

Trên núi người dân Việt sơn thôn sử dụng dòng nước suối trong việc tưới ruộng rẫy và ăn uống cùng cá tôm, nhưng ngày nay bị đuổi đi dành chỗ cho ngoại bang khai thác quặng mỏ, rừng núi từ các khu đầu rừng và Tây nguyên:

“Sơn thôn Việt tộc dụng khô thủy,

“Canh tác điền viên, ẩm thực thường”

Việt cộng bây giờ lợi dụng rừng núi suối đồi tạo ra danh lam thắng cảnh để quyến rũ du khách đến tham quan như: suối Giải Oan của chùa Hương Tích biến thành địa điểm du lịch, do cảnh sắc trầm tĩnh:

“Việt cộng biến di khô thắng cảnh,

“Giải Oan Hương Tích hành hương đa”

Xuyên qua núi rừng sông suối, Việt cộng biến trở thành mật khu chống VNCH, với những cuộc chạm trán đổ máu trên bãi chiến, trong tranh chấp quốc cộng, mà Bắc Việt chuyển quân vào Nam cưỡng chiếm ngày 30-4-75 biến thành ngày uất hận đã được Mỹ vinh danh năm 2011 tại Kim Bang (California):

“Giang, Khê trầm tĩnh sơn lâm thậm,

“Khu chiến Cộng quân trụ Cộng Hòa”

Nơi miền biên cương Việt Bắc, có rất nhiều sông suối phát khởi, dinh dưỡng sơn nhân sắc tộc :Nùng, Tày, Dao... ngày nay đã bị mất về tay Tàu cộng tới 750 km vuông đất, khiến họ phải bị di dân về Miền Trung đặng độ sắc tộc Thượng, Ra Đê, Sao Tiêng... gây biết bao nhiêu oán hận:

“Sơn lâm Việt Bắc giang, Khê phát,

“Dinh dưỡng sơn nhân sắc tộc thâm”

Dân chúng Miền Trung thống khổ với sông suối phát nguyên tại Trường Sơn chảy ra Biển Đông quá ngắn ngủi, gặp mùa mưa kéo dài, nước tuôn theo sông suối ra biển, tràn ngập đất đai sanh ra lũ lụt , phá hại ruộng lúa, hoa màu, vườn tược, nhà cửa sập, thú vật bị nước cuốn đi, sinh mạng con người không bảo đảm:

“Trường Sơn khô phát giang hà đoản,

“Vũ đại trường miên tạo thủy tai”

Thi đàn Tao Đàn mỗi chiều đều lên đài Phát thanh ngâm vịnh thi phú, trầm bổng du dương khiến cho thính giả ngất ngây si mê, đến nỗi quên cả hiện tại, từ nơi đồn ải biên cương, quân sĩ thường thức tận tình, chí đến khuê phòng thiếu phụ cũng ngẩn ngơ:

“Tao Đàn trầm bổng khê thi ngoạn,

“Thiên hạ hồn phi vọng cố đô”

Khê thức hệ Việt Nam chuyên biệt về thủy tai và các nguồn nước phát nguyên từ các rặng núi Trường sơn tạo ra sông rạch ngắn ngủi, đến mùa mưa, đầu nguồn rừng rậm bị phá hết, không giữ nước kịp, nên toàn bộ nước mưa tuôn ra sông và biển quá mạnh gây lũ lụt thống khổ cho dân chúng Miền Trung.

III.- KHÊ THỨC HỆ VIỆT NAM CHUYỂN VẬN

Sông Cửu Long phát nguyên tại Tây Tạng, Cộng Hòa sẽ trực dụng về việc phát triển nông nghiệp, cơ giới hóa, dẫn thủy nhập điền, chế tác phân bón, tìm giống lúa thích hợp với đất đai, làm ruộng 2 mùa và 3 mùa, để phong phú hóa nông thôn:

“Cửu Long Tây Tạng khê đầu xuất,

“Trực dụng nông tang, thủy nhập điền”

Sông Đồng Nai phát nguyên tự cao nguyên Lâm Viên, chảy ngang qua thủ đô Sài Gòn, dân chúng sử dụng nguồn nước, di chuyển tàu bè, chài lưới bắt cá tôm, khuếch trương thủy lộ khắp Miền Đông:

“Đồng Nai khê tạo Lâm Viên tự,

“Thủy lộ Sài Côn tái khuếch trương”

Trường Sơn suối sông tạo đường nước bất thường, nên cần phải ngăn sông lại ở thượng nguồn, điều hòa lưu lượng và phát triển thủy điện lực, hầu vừa cung ứng nước chi dùng vừa phân phối điện cho dân chúng sử dụng:

“Khê xuất Trường Sơn tăng thủy lực,

“Thành công thủy điện phụng nhân dân”

Sông Nhị Hà xuất nguyên từ Vân Nam, đang bị thủy điện lực chặn đứng dòng nước của Trung quốc, khiến cho dân chúng Hà Nội thiếu nước chi dụng, mất hết nguồn thủy lợi:

“Nhị hà khê xuất Vân Nam đạo,

“Thủy điện Trung Hoa hại Việt Nam”

Suối Giải Oan ở chùa Hương là một thắng cảnh của động Hương Tích, hằng năm du khách hành hương tham quan đông đảo, tạo nguồn lợi cho dân chúng địa phương:

“Giải Oan khê cảnh nghiêm Hương tự,

“Thắng cảnh tài bồi khách viễn du”

VNCH sẽ khai thác sông suối tạo thủy điện lực, tận lực khuếch trương hầu cung ứng điện và điều hòa mực nước, nhứt là Miền Trung, sông quá ngắn thường gây lũ lụt:

“Khai thác sơn Khê tạo điện lực,

“Điều hòa thủy lợi khuếch trương đa”

Sông suối chứa nhiều tôm cá, cần thiết dinh dưỡng chúng làm thực phẩm, cung ứng cho nhân dân địa phương, cần dẫn thủy nhập điền, tưới ruộng nương rẫy bãi, VNCH chú trọng thủy điện và nông nghiệp tối đa:

“Khê giang dinh dưỡng ngư hà tại,

“Thủy điện, nông tang, thực phẩm phần”

Khê thức hệ Việt Nam chuyển hướng đa số về thủy điện lực từ các khe suối, hầu điều hòa lưu lượng Miền Trung cũng như dẫn thủy nhập điền, dinh dưỡng cá tôm, tạo nguồn thực phẩm, và khai thác danh lam thắng cảnh do sông suối, núi rừng thành những địa danh du lịch.

Tiểu viển ếp, ngày 30 tháng 5 năm 2011

SAGIANG